

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ	ปัจจัยทางจิตวิทยาในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ กับมหาอำนาจตะวันตกในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีราชอาณาจักรสยามและพม่า	
ชื่อผู้เขียน	นายทศพร กลสิกรรม	
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง	
คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ	รศ. ดร. ม.ล. พันธุ์สุรย์ ลดาวัลย์	ประธานกรรมการ
	ผศ. ธีรภัฏ ชพานนท์	กรรมการ
	รศ. ดร. โกสุมภ์ สายจันทร์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ ๔ ประการคือ ๑) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยทางจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศของราชอาณาจักรไทยและพม่า ในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มหาอำนาจตะวันตกกำลังแข่งขันกันอย่างรุนแรงในการแสวงหาดินแดนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มาเป็นอาณานิคมของตน ๒) เพื่อศึกษาปัจจัยทางจิตวิทยา ที่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ทางประวัติศาสตร์ บริบททางวัฒนธรรมและภูมิรัฐศาสตร์ของรัฐทั้งสอง ๓) เพื่อศึกษาปัจจัยทางจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อระบบความเชื่อ ภาพลักษณ์และการรับรู้ของผู้นำและกลุ่มบุคคลในราชอาณาจักรทั้งสอง ซึ่งเป็นตัวแสดงสำคัญในการดำเนินนโยบายต่างประเทศในช่วงระยะเวลาที่ต้องเผชิญกับการคุกคามของมหาอำนาจจักรวรรดินิยมตะวันตกอย่างรุนแรงที่สุด และ ๔) เพื่อชี้ให้เห็นความสัมพันธ์และความสำคัญของการวิเคราะห์ปรากฏการณ์และพฤติกรรมในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในแนวทางประวัติศาสตร์และจิตวิทยา ที่มีต่อการศึกษารัฐศาสตร์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการวิจัยทางเอกสาร มีการวิเคราะห์หาเหตุและผล และความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ต่างๆด้วยวิธีการบรรยาย

สมมติฐานของการค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีอยู่ ๓ ประการ สรุปได้ดังนี้คือ ๑) ในการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่แตกต่างกันของผู้นำของไทยและพม่า น่าจะมีปัจจัยทางจิตวิทยา ซึ่งมีที่มาจากบริบททางวัฒนธรรม ภูมิรัฐศาสตร์ และประสบการณ์ทางประวัติศาสตร์ ที่คนทั้งสองชาติมีอยู่

อย่างแตกต่างกัน เป็นปัจจัยเบื้องหลังคอยกำหนดอยู่อีก ๒) ปัจจัยทางจิตวิทยาที่แตกต่างกัน ย่อมส่งผลให้ระบบความเชื่อ ภาพลักษณ์ และการรับรู้ของกลุ่มผู้นำ ซึ่งเป็นตัวแสดงที่สำคัญใน ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มีความแตกต่างกัน และ ๓) การที่ตัวแสดงในทางความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศมีระบบความเชื่อ ภาพลักษณ์ และการรับรู้ที่แตกต่างกัน ทำให้ตัวแสดงนั้นมีการ ตัดสินใจในการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่แตกต่างกัน เมื่อต้องเผชิญหน้ากับมหาอำนาจตะวันตก ในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ และผลที่เกิดแก่ราชอาณาจักรทั้งสองนั้น จึงแตกต่างกันด้วย นั่นคือ ราชอาณาจักรพม่าต้องตกเป็นอาณานิคมของอังกฤษ แต่ในกรณีของราชอาณาจักรไทย กลับยังสามารถรักษาเอกราชและอธิปไตยไว้ได้

สมมติฐานทั้ง ๓ ประการข้างต้น น่าจะได้รับการพิสูจน์ต่อไปถึงความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้อง ของศาสตร์สำคัญทั้งสาม คือ ประวัติศาสตร์ จิตวิทยา และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

Independent Study Title : Psychological Factors in Foreign Policy
Making with the Western Powers in the 19th
Century : A Comparative Study of the Kingdoms
of Siam and Burma.

Author : Tosporn Kasikam

M.A. : Political Science

Examining Committee :

Assoc. Prof. Dr. M.L. Bhansoon Ladavalya Chairman

Assist. Prof. Nat. Chaparnond Member

Assoc. Prof. Dr. Kosump Saichan Member

Abstract

The objectives of this independent study were 1) to study and to analyse psychological factors influencing foreign policy making of the Kingdoms of Thailand and Burma in the nineteenth century, the period, in which Western Powers were competing vigorously in colonizing countries in Southeast Asia; 2) to study psychological factors which are closely related with historical experiences, cultural context and geopolitics of both states; 3) to study psychological factors which have great influences on belief system, images and perceptions of the two Kingdoms' leaders and small groups that were important actors in international politics during the period of serious confrontation with imperialistic Western Powers; and 4) to point out the relationship and importance of the analysis of phenomenon and behaviors in international politics within the historical and psychological framework to the conduct of foreign policy.

This independent study is a qualitative and documentary research applying a descriptive analysis of happenings and their causal relationships of different phenomenon.

The hypotheses of this study are threefold: 1) that the different foreign policy making of Thai and Burmese leaders in the nineteenth century should be grounded on different psychological factors which were closely related with historical experiences, cultural context and geopolitics of both Kingdoms' peoples; 2) that different psychological factors would affect differently on belief system, images and perceptions of both Kingdoms' leaders and small groups which were important actors in international relations; and 3) that these actors in international relations with different belief system, images and perceptions would result in different foreign policy decisions, when confronted with Western Powers in the nineteenth century and, therefore, the end results for both Kingdoms were different. While Burma fell under British rule, but Thailand was able to survive and save its independence and sovereignty. These three hypotheses are subject to be further proven for the interrelatedness of the three major fields, namely, history, psychology and international relations.